

פור נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד

ביאור בדרך אפשר

1 לְהִתְחַבְּרוֹת אֲצִילוֹת וּבְרִיאָה-יִצְרָה-עֲשֵׂהָ הַפְּרָטִיִּים אֱלָא
 2 גַּם לְאֲצִילוֹת וּבְרִיאָה-יִצְרָה-עֲשֵׂהָ הַכְּלָלִיִּים מְבוֹאֵר בְּחִסְדוֹת
 3 כִּי הַמוֹשֵׁג עֶשֶׂר סְפִירוֹת מוֹגֵדוֹת וּמוֹגַבְלוֹת בְּמַהוּת וּבְמַסְפָּרָן נִתְחַדֵּשׁ בְּעוֹלָם
 4 הָאֲצִילוֹת וּבְדֶרֶךְ כָּלֵל לְמַעַלָּה מֵהָאֲצִילוֹת הָאֵלֶּה הוּא אֵין-סוּפִי לְלֵא כָּל גְּבוּלוֹת
 5 וְהַגְּדוּת וְאוֹלָם בְּעֵצֶם הַסֵּדֵר שֶׁהַקְּרוֹשׁ-
 6 בְּרוּךְ-הוּא קִבַּע הַתְּהַלּוֹת אֵרוֹר וְהַמְּשַׁכְּתוֹ מִדְּרַגָּה לְדְרַגָּה כָּלֵל הַדְּרַגּוֹת
 7 וּבְכָל הָעוֹלָמוֹת וְגַם לְמַעַלָּה מֵהָאֲצִילוֹת
 8 יֵשׁ עֶשֶׂר סְפִירוֹת (הַנִּקְרָאוֹת "עֶשֶׂר
 9 סְפִירוֹת הַגְּנוּזוֹת") וְכֵן גַּם לְגַבֵּי עֵיקוּרָן
 10 הַחֲלוּקָה לְאַרְבַּע עוֹלָמוֹת. אִף שְׁעוֹלָם
 11 הָאֲצִילוֹת הַפְּרָטִי הוּא (בְּמוֹבְנִים רַבִּים)
 12 עוֹלָם עִם הַהַגְּדוּת וְהַתְּחַלֵּת
 13 הַהִשְׁתַּלְשָׁלוֹת וְהַסְּפִירוֹת וְהַהִגְבָּלוֹת
 14 שֶׁלֹּא קִיּוּמוֹת לְמַעַלָּה מֵהָאֲצִילוֹת
 15 וּבוֹדוּאֵי שֶׁהַהִגְבָּלוֹת שֶׁל הָעוֹלָמוֹת
 16 בְּרִיאָה, יִצְרָה וְעֲשִׂיהָ לֹא קִיּוּמוֹת
 17 לְמַעַלָּה מֵהָאֲצִילוֹת, כָּלֵל זֹאת עֵצֶם
 18 הַמוֹשֵׁג שֶׁל "מַעֲרַכַת" הַמְּחַלֶּקֶת לְאַרְבַּע
 19 "עוֹלָמוֹת" קִיּוּמוֹת גַּם בְּאוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנִים
 20 שְׁקוּדֵם הַצְּמִצּוֹם וְשֶׁם הֵם נִקְרָאִים
 21 אֲצִילוֹת דְּכָלֵּלוֹת, בְּרִיאָה דְּכָלֵּלוֹת וְכו'
 22 וּבַכְּמָה מְקוּמוֹת מְבוֹאֵר שֶׁכָּל הָעֲנִינִים
 23 שֶׁבְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת הַפְּרָטִי יֵשׁ דוּגְמַתָּם
 24 גַּם בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת דְּכָלֵּלוֹת. וּמַעֲיָן זֶה
 25 הוּא גַּם בְּדְרַגּוֹת עוֹד יוֹתֵר עֲלִיוֹנוֹת עַד
 26 לְמַעַלָּה מֵהָצְמִצּוֹם בְּאֵין סוּף כִּפִּי
 27 שְׁהוּא לְפָנֵי הַצְּמִצּוֹם כְּדִי לְכַרּוֹא
 28 עוֹלָמוֹת וּנְבִרָאִים מוֹגַבְלִים, אֵלֶּה
 29 כְּשֶׁמּוֹבֵן בְּדְרַגּוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת הַלְלוּ
 30 הַחֲלוּקָה לְאַרְבַּעַת הָעוֹלָמוֹת הִיא בְּצוּרָה
 31 אַחֲרַת לְגַמְרִין. וּפְרוֹשׁ קֶרְנוֹ תְּרוּם בְּכָבוֹד הֵינּוּ רוּמָמוֹת הַתְּעַלּוֹת
 32 הַמְּלִכּוֹת כּוֹי בְּכָבוֹד שְׁהוּא הַכְּתָר. וְזֶהוּ הַתְּתוּרְמוֹמוֹת וְהַתְּעַלּוֹת
 33 הַזֶּה הִיא גִּילּוֹי הָאֵרוֹר הַאֲלוּקִי הַנִּמְשָׁךְ עַל-יְדֵי פִּזְרֵן נִתְּן לְאֲבִיוֹנִים
 34 שְׁהוּא מִצּוֹת הַצְּדָקָה.
 35 וְהֵעֲנִין בְּזָה, הַסִּיבָה לִכְךָ שֶׁהַמְּשַׁכְּת הָאֲלוּקוֹת לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה שְׁהִיא,
 36 כְּאֵמּוֹר, תְּכִלִּית הַבְּרִיאָה נִפְעַלַת עַל יְדֵי מִצּוֹת הַצְּדָקָה שְׁגוּרְמַת לְהַתְּעַלּוֹת
 37 ("הַתְּתוּרְמוֹמוֹת") סְפִירוֹת הַמְּלִכּוֹת לְבַחֲיַת הַכְּתָר, וְהַמְּשַׁכְּת וְגִילּוֹי אֵרוֹר מֵהַכְּתָר
 38 הִיא שְׁפָכְדִי שְׁיִמְשָׁךְ הָאֵרוֹר לְמַטָּה עַד לְכַדֵּי הַתְּהַלּוֹת בְּעוֹלָם הַזֶּה
 39 הַגִּשְׁמִי וְהַתְּחַתּוֹן שְׁאֵין תְּחַתּוֹן לְמַטָּה מִמֶּנּוּ צְרִיכָה לְהִיֵּת הַמְּשַׁכְּת
 40 הַכְּתָר דּוּקָא שְׁלִמְעָלָה מְסַדֵּר הַשְׁתַּלְשָׁלוֹת, כִּי מִצַּד סֵדֵר

ביאור בדרך אפשר

42 הַהִשְׁתַּלְשָׁלוֹת אֵין-אֶפְשָׁר שְׁיִמְשָׁךְ עַד לְמַטָּה כִּי מֵאַחַר שְׁבַסְדֵּר
 43 הַשְׁתַּלְשָׁלוֹת הָאֵרוֹר יוֹרֵד וְנִמְשָׁךְ בְּצוּרָה הַדְּרַגְתִּית (כְּמוֹ שֶׁרְשַׁרְת אֲרוּכָה שִׁישׁ לֵה
 44 חוֹלִיּוֹת רַבּוֹת הָאֲחוּזוֹת בּוֹ) וּמוֹגַבְלַת, לִכְן יֵשׁ גְּבוּל עַד כְּמָה מְסוּגֵל הָאֵרוֹר
 45 לְרַדַת וְהוּא לֹא יוֹרֵד וּמַגִּיעַ עַד הַדְּרַגָּה הַתְּחַתּוֹנָה בְּיוֹתֵר הָאֲפִשְׁרִית, כִּי אִם
 46 מִצַּד הַכְּתָר דּוּקָא שְׁלִמְעָלָה
 47 מְסַדֵּר הַשְׁתַּלְשָׁלוֹת כְּמוֹבָא
 48 בְּחִסְדוֹת שְׁדוּקָא אֵרוֹר אֵין סוּף וְלֹא
 49 אֵרוֹר מְדוּד וּמוֹגַבֵּל יוֹרֵד "לְמַטָּה מֵמָה
 50 עַד אֵין קֶץ", כִּי, כָּל הַגְּבוּוֹת
 51 בְּיוֹתֵר - יוֹרֵד לְמַטָּה יוֹתֵר
 52 וְאֵילוֹ הַנִּמְנָךְ יוֹתֵר אֵין לוֹ אֵת הַכּוֹחַ
 53 וְהַיְכּוֹלַת לְרַדַת עַד כְּדִי כֵךְ, כְּשֶׁשֶׁל
 54 הַמּוֹבָא בְּחִסְדוֹת מְקִיר שֶׁל אַבְנִים
 55 שְׁמַתְמוּטֵט וְנוֹפֵל, וְהָאֲבָנִים שְׁהִיוּ
 56 בְּשׁוֹרוֹת הַתְּחַתּוֹנוֹת נוֹפְלוֹת קְרוֹב וְאֵילוֹ
 57 הָאֲבָנִים שְׁהִיוּ בְּשׁוֹרוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת
 58 נוֹפְלוֹת בְּמַרְחָק גְּדוֹל. וְכֵן גַּם
 59 בְּרוּחָנוֹת, דּוּקָא אֲרוֹרוֹת גְּבוּוֹתֵם וְנַעֲלִים
 60 ("שְׁלִמְעָלָה מְסַדֵּר הַשְׁתַּלְשָׁלוֹת")
 61 יוֹרְדִים עַד לְמַטָּה מִמֶּנּוּ. וְזֶהוּ פִּזְרֵן
 62 נִתְּן לְאֲבִיוֹנִים גּוֹי קֶרְנוֹ תְּרוּם
 63 בְּכָבוֹד, שְׁעַל-יְדֵי מַעֲשֵׂה
 64 הַצְּדָקָה נִמְשָׁךְ הַכְּתָר ("כְּבוֹד")
 65 לְמַלְכּוֹת (שְׁנִמְשָׁלָה לְקוֹן) וְעַל יְדֵי
 66 קִיּוּמוֹת מִצּוֹת הַצְּדָקָה הִיא "מַתְּרוּמַת",
 67 הֵינּוּ, הַמְּשַׁכְּת הָאֵרוֹר הַנְּעַלָּה
 68 וְהַגְּבוּוֹת שְׁלִמְעָלָה מֵהַשְׁתַּלְשָׁלוֹת
 69 עַד לְמַטָּה מְטָה לְעוֹלָם הַזֶּה
 70 הַגִּשְׁמִי שְׁכַכְךָ נְשַׁלְמַת כּוֹנוֹת הַבְּרִיאָה.
 71 (ב) וְיִוְבָן זֶה בְּהַקְּדִים¹⁰ מִצַּד
 72 רְבוּתֵינוּ ז'ל¹¹ הֵנִי כ"ו הוֹדוּ
 73 עֲשִׂרִים וְשֵׁשׁ פְּסוּקֵי "הוֹדוּ לַה' כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ" שֶׁבְּפָרָק קֵלוֹ בְּתַהֲלִים
 74 פְּנִיגָד מִי נִאֲמָרוּ, פְּנִיגָד כ"ו עֲשִׂרִים וְשֵׁשׁ דְּוָרוֹת שְׁבִרָא הַקְּבִ"ה
 75 בְּעוֹלָמוֹ וְלֹא נִתְּן לָהֶם תּוֹרָה מֵאַדָּם הָרֵאשׁוֹן וְעַד מִשָּׁה רַבְּנוּ, וְזֶן
 76 אוֹתָם בְּחִסְדוֹ וְלֹא בְּזִכּוֹת מַעֲשֵׂיהֶם וְעַבְדוֹתָם, וְהֵינּוּ, דְּאִף שְׁדוּרוֹת
 77 אֵלֶּה הֵיוּ מְכַעֲסִין וּבָאֵין, וְלֹא הִיוּ רְאוּיִים לְהִיֵּת נִיּוּנֵם בְּחִסְדוֹ שֶׁל
 78 הַקְּרוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַל-מְקוֹם, כְּמָה אֲרָךְ אִפִּים לְפָנָיו¹², (עַל דֶּרֶךְ
 79 לְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה "עֲשֵׂרָה דְּוָרוֹת מֵאַדָּם וְעַד נַח לְהוֹדִיעַ כְּמָה אֲרָךְ אִפִּים לְפָנָיו,
 80 שְׁכָל הַדְּוָרוֹת הֵיוּ מְכַעֲסִין וּבָאֵין עַד שֶׁהִבִּיא עֲלֵיהֶם אֵת מִי הַמְּבּוּל" וְעֲשֵׂרָה
 81 דְּוָרוֹת מִנֵּחַ וְעַד אֲבִרָה לְהוֹדִיעַ כְּמָה אֲרָךְ אִפִּים לְפָנָיו שְׁכָל הַדְּוָרוֹת הֵיוּ
 82 מְכַעֲסִין וּבָאֵין עַד שְׁבָא אֲבִרָה אֲבִינוֹ וְקִבַּל שְׁכָר כּוֹלָם") שְׁהִיָּה זֶן אוֹתָם

(10) ראה בשיחה שלאחרי המאמר, שזהו מאמר של אדמו"ר מהר"ש משנת תרל"ז, ד"ה הני כ"ו הודו כו'.* (11) פסחים קיח, א. (12) אבות פ"ה מ"ב.

(* מאמר זה לא נמצא לע"ע. וראה גם המשך יונתי תר"ם ס"ע טו ואילך.